

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. M.E. Holst-Touber

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235143591

touberm@noord-holland.nl

INGEKOMEN 23 NOV. 2018

1 | 4

Verzenddatum

23 NOV. 2018

Kenmerk

1139599/1139601

Uw kenmerk

Betreft: Uitvoering uitvraag Zeer Zorgwekkende Stoffen

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) informeren wij u over het volgende. De provincie Noord-Holland gaat in het laatste kwartaal van 2018 van start met een verscherpte aanpak van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij de bedrijven waarvoor Gedeputeerde Staten onder de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) bevoegd gezag zijn. Dit naar aanleiding van het plan van aanpak voor ZZS zoals opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Als eerste stap wordt een uitvraag gedaan bij de 145 Wabo-bedrijven in Noord-Holland. Daarvan vallen 138 bedrijven onder de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en zeven bedrijven onder de Omgevingsdienst IJmond (OD IJ).

Achtergrond zeer zorgwekkende stoffen

Het Rijk pakt ZZS met voorrang aan. ZZS zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. Mensen en ecosystemen kunnen in contact komen met ZZS via het milieu (lucht, water of bodem), voedsel, de werkplek, of via producten zoals huishoudchemicaliën. De Nederlandse overheid voert beleid om de risico's van ZZS voor mens en milieu te minimaliseren.

Het Rijksbeleid omtrent ZZS-emissies is vastgelegd in wet- en regelgeving (het Activiteitenbesluit) en heeft tot doel deze stoffen zoveel mogelijk uit de leefomgeving te weren. Dit kan door aanpak aan de bron (substitutie en aanpassen productieproces) en het beperken van emissies naar het milieu. Wanneer het voorkomen van lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water niet haalbaar is, geldt een minimalisatieverplichting. Bedrijven moeten daarbij elke vijf jaar informatie aanreiken om aan te geven hoe zij inhoud geven aan deze minimalisatieverplichting.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.8.08

Aanleiding verscherpte aanpak

De recente DuPont/Chemours-casus in Zuid-Holland (waarbij het voornamelijk om de stof GenX¹ ging) heeft tot bezorgdheid geleid over blootstelling aan chemische stoffen die vrijkomen uit industriële processen. De Nederlandse overheid wil de implementatie van ZZS-wetgeving verbeteren en zodoende bijdragen aan het wegnemen van de risico's op blootstelling aan ZZS.

In de bestuurlijke adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving heeft het IPO toegezegd mee te werken aan de uitvoering van het plan van aanpak voor ZZS (bijlage 1), zoals opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (bijlage 2). Met betrekking tot deze aanpak is in het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 25 april jl. gezamenlijk het belang van een landelijke programmatische aanpak onderkend en zijn op bestuurlijk niveau de belangrijkste acties benoemd. Het gaat om de volgende toezeggingen:

- De provincies zeggen toe aan te sluiten bij de uitvraag van Rijkswaterstaat (RWS) met de ZZS-uitvraag van emissies naar lucht en water voor de bedrijven waarvoor zij Wabo-bevoegd gezag zijn.
- De provincies en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zeggen elkaar toe dat de omgevingsdiensten en Rijkswaterstaat de ZZS-uitvraag in gezamenlijkheid uitvoeren.
- De provincies zeggen toe de ZZS-uitvraag naar lucht en water te hebben voltooid op 1 januari 2021.

Op basis van deze acties wordt er gekozen voor een actieve uitvraag. In plaats van de rapportages van bedrijven af te wachten, schrijven de provincies bedrijven aan met de vraag informatie aan te reiken over ZZS. Het doel is om een actueel beeld te krijgen van het gebruik en de emissie van ZZS en potentiële ZZS². Zo kan worden gezien of vergunningen aangepast dienen te worden of dat er maatwerkvoorschriften moeten worden gesteld. De provincie Noord-Holland vindt het belangrijk om uitvoering te geven aan de afspraken die zijn gemaakt om ZZS met voorrang aan te pakken, gezien de recente problematiek in Zuid Holland. De provincie is voornemens om op basis van de voorgestelde acties deel te nemen aan een actieve uitvraag en heeft daarvoor een aanpak opgesteld. Deze aanpak heeft financiële consequenties.

Aanpak provincie Noord-Holland

Voor de uitvraag wordt gebruik gemaakt van de ZZS-lijst van het RIVM. Voorafgaand aan de uitvraag wordt onderzocht bij welke bedrijven er sprake kan zijn van ZZS-emissies. Op basis van deze voorstudie wordt bepaald welke bedrijven daadwerkelijk worden aangeschreven. Het aantal aan te schrijven bedrijven valt daarom waarschijnlijk lager uit dan het totaal van 145 Wabo-bedrijven in Noord-Holland.

¹ Zie: <https://www.rivm.nl/Onderwerpen/G/GenX>

² Potentiële ZZS zijn stoffen die mogelijk voldoen aan de ZZS-criteria, maar nog niet als ZZS zijn geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken, of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden.

Vanwege het grote aantal bedrijven voeren we de uitvraag de komende jaren gefaseerd uit. Waarbij gestart is met fase 0 en voor de overige fases wordt in fase 0 een inventarisatie gemaakt van de benodigde activiteiten en financiële middelen. De resultaten van de inventarisatie in fase 1 zullen gebruikt worden voor een voorstel voor het vervolg van het onderzoek. Op basis van de uitkomsten van fase 1 (inventarisatie) wordt met het Rijk het gesprek aangegaan over aanvullende financiering.

De keuze per fase is een branchematige benadering. Na iedere fase wordt een evaluatiemoment ingepland om de uitkomsten te beoordelen. Indien noodzakelijk passen we de strategie hierop aan.

Het gehele relevante bedrijvenbestand wordt in onderstaande stappen aangeschreven. We houden vast aan deze fasering. Dit betekent dat een vertraging in een eerdere fase niet tot uitstel leidt van de daaropvolgende fases.

- **Fase 0** (2018- eerste helft 2019) - Pilotfase

Op basis van een steekproef heeft Rijkswaterstaat (RWS) landelijk 70 bedrijven geselecteerd. Hiervan vallen er vijf binnen de provincie Noord-Holland. Het gaat om de volgende bedrijven: Afvalzorg Stortplaats Nauerna, AEB, Sonneborn, Albemarle en NUON Velsen. Deze bedrijven zullen in het vierde kwartaal van 2018 worden benaderd. Gezien de recente ontwikkelingen voegen wij in fase 0 TATA Steel toe, waarbij een start wordt gemaakt met de inventarisatie van ZZS. Inventarisatie van activiteiten en financiële middelen 2019-2021.

- **Fase 1** (tweede helft 2019)- Chemiebedrijven en vervolg Tata Steel

- **Fase 2** (eind 2019) - Afvalverwerkers en energiebedrijven

- **Fase 3** (eerste helft 2020) - Oliebedrijven en op- en overslag van aardolieproducten

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de Omgevingsdienst IJmond voeren de werkzaamheden uit. De provincies Flevoland en Utrecht hebben aangegeven de aanpak van Noord-Holland te volgen.

Knelpunten

Programmering Rijkswaterstaat

Er is toegezegd dat de provincies met de ZZS-uitvraag aansluiten bij het project Bezien vergunningen van RWS. Het project van RWS blijkt echter veel breder dan de uitvraag naar ZZS en bevindt zich bovendien nog in de pilotfase, waarbij er nog geen vervolgpianing gereed is. De omgevingsdiensten stemmen waar mogelijk af met RWS, maar gezien de gevraagde snelheid van dit project zijn we genoodzaakt een afzonderlijke planning/fasering op te stellen voor na de pilotfase.

Financiële consequenties

De ZZS-uitvraag komt bovenop de reguliere werkzaamheden en overige actualisatieverplichtingen vanuit wet- en regelgeving van de omgevingsdiensten. Voor 2018 geldt dat de OD NZKG al vijf bedrijven benadert (Fase 0) en gezien de recente ontwikkeling rond TATA Steel is de inventarisatie TATA Steel aan fase 0 toegevoegd. Deze werkzaamheden passen binnen de huidige uitvoeringsovereenkomst met de OD NZKG. De ZZS-uitvraag heeft daarom voor 2018 nog geen financiële consequenties. Voor 2019-2021 moet de uitvraag opgenomen worden in de uitvoeringsovereenkomsten met de OD NZKG en de afsprakenkaders met de OD IJ. Hiervoor zal in fase 0 een inventarisatie plaatsvinden voor de benodigde activiteiten en financiële middelen. Op basis van eenzelfde soort uitvraag door de DCMR in de provincie Zuid-Holland wordt een kengetal van 30 uur per bedrijf gehanteerd. Op basis van dit kengetal zullen de kosten voor een uitvraag bij 145 bedrijven naar schatting rond de € 400.000 liggen: € 200.000 voor 2019 en € 200.000 voor 2020. Voor het vervolg bij Tata Steel geldt echter dat het aantal uren veel hoger zal uitvallen; hier kan momenteel nog geen inschatting van worden gemaakt. De resultaten van de inventarisatie in fase 0 zullen gebruikt worden voor een voorstel voor het vervolg van het onderzoek. Op basis van de uitkomsten van fase 0 (inventarisatie) wordt met het Rijk het gesprek aangegaan over aanvullende financiering, indien het Rijk op korte termijn geen financiële middelen beschikbaar stelt dan komen wij daarop terug.

Vervolgstappen

Naar aanleiding van de uitkomsten uit fase 0 wordt nader inzicht verkregen in de mogelijke aanwezigheid van ZZS bij de bedrijven en de benodigde activiteiten en financiële middelen. Als na fase 0 geld nodig is, zal het onderwerp in Provinciale Staten worden geagendeerd. Wij zullen u informeren over de voortgang en de uitkomsten van de ZZS-uitvraag.

Wij vertrouwen erop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp
2 bijlage(n)

voorzitter

J.W. Remkes

1. Memo ZZS-uitvraag BAC VTH;
2. Plan van aanpak ZZS ministerie van Infrastructuur en Waterstaat